

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
LJUBLJANA

PREDSTAVITEV PRILOG

PRAVILNIKA O BIOVARNOSTI TER IZVAJANJU BIOVARNOSTNIH UKREPOV IZ UREDBE (EU) O PRENOSLJIVIH BOLEZNIH ŽIVALI

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Evidenčni podatki

Zbirka Register predpisov

Pravilnik o biovarnosti ter izvajanju biovarnostnih ukrepov iz uredbe (EU) o prenosljivih boleznih živali

Uradni list RS, št. [69/24](#)

ID: PRAV13907	Sprejeto: 11. 6. 2024	Vrsta akta: Pravilnik
EVA: 2019-2330-0109	Objavljeno: 14. 6. 2024	Nosilni organ: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
SOP: 2024-01-1667	Veljavno od: 29. 6. 2024	Organ sprejetja: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
	Se uporablja od: 29. 6. 2024	

Priprava: Tina Trebušak, KGZS - Zavod LJ

1

Predstavitev prilog Pravilnika

[Priloga 1: Kategorizacija obratov in posebni biovarnostni ukrepi](#)

[Priloga 2: Kontrolni seznam za zbiranje podatkov za izvedbo ocene tveganja in kriteriji za razvrstitev v stopnje tveganja](#)

Priloga 1: KATEGORIZACIJA OBRATOV IN POSEBNI BIOVARNOSTNI UKREPI

KATEGORIZACIJA OBRATOV S PRAŠIČI IN POSEBNI BIOVARNOSTNI UKREPI ZA OBRATE S PRAŠIČI

Izrazi, uporabljeni v tej prilogi, pomenijo naslednje:

1. **reja prašičev na prostem** je občasna ali stalna reja prašičev na neutrnjenem zemljišču, ki je ograjena na način, ki preprečuje stike prašičev z divjimi prašiči;
2. **izpust za prašiče** je površina ob hlevu, ki je namenjena gibanju prašičev na prostem in je:
 - ograjena na način, ki preprečuje stike prašičev z divjimi prašiči, in
 - urejena tako, da je preprečeno izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov v površinske ali podzemne vode ali v okolje.

Priloga 2: KONTROLNI SEZNAM ZA ZBIRANJE PODATKOV ZA IZVEDBO OCENE TVEGANJA IN KRITERIJI ZA RAZVRSTITEV V STOPNJE TVEGANJA

A: KONTROLNI SEZNAM ZA ZBIRANJE PODATKOV ZA IZVEDBO OCENE TVEGANJA ZA OBRATE S PRAŠIČI

Datum izpisa:
Številka:

1. Podatki o obratu

a) G-MID:
Izvajalec dejavnosti:
Naslov obrata:
Pristojni OU:

b) Vrsta reje – glede na podatke v registru:

2

Priloga 1: Kategorizacija obratov in posebni biovarnostni ukrepi

I. Kategorizacija obratov s prašiči

Vrste obratov s prašiči glede na način reje so:

- nekomercialni obrati s prašiči** (v nadaljnjem besedilu: NKOP): obrati, ki izpolnjujejo pogoje iz pravilnika, ki ureja identifikacijo in registracijo prašičev, in se njihovi proizvodi uporabljajo za lastno domačo porabo, ter obrati s prašiči, ki se ne redijo za prehrano, če ne zapuščajo obrata;
- komercialni obrati s prašiči** (v nadaljnjem besedilu: KOP): obrati, v katerih se prašiči redijo za prodajo oziroma za premik v druge obrate za nadaljnjo rejo ali za zakol ali ki prodajajo proizvode in surovine, pridobljene od prašičev;
- obrati z rejo prašičev na prostem** (v nadaljnjem besedilu: RPP): obrati s prašiči, kjer se prašiči občasno ali stalno redijo na prostem; lahko so NKOP ali KOP; v to kategorijo obratov sodijo tudi obrati z izpustom in obore z divjimi prašiči.

3

II. Posebni biovarnostni ukrepi za obrate s prašiči

Vsak obrat s prašiči, ne glede na vrsto obrata, mora poleg splošnih biovarnostnih ukrepov iz 5. člena tega pravilnika izpolnjevati tudi naslednje ukrepe:

- imeti nastanitvene prostore za prašiče in pripadajoče stranske prostore v dobrem splošnem gradbenem stanju;
- imeti objekte, v katerih se redijo prašiči, zgrajene oziroma ograjene tako, da onemogočajo dostop divjih prašičev, in drugih živali;
- imeti objekte, kjer so nastanjeni prašiči, označene z napisom, iz katerega je razvidno, da gre za rejo prašičev in da je prepovedan vstop nepooblaščenim osebam in krmljenje prašičev;
- prašiče rediti na način, ki onemogoča kakršenkoli stik s prašiči iz drugih obratov, z divjimi prašiči ali z divjimi prašiči v oborah;
- imeti obrate s prašiči z izpustom ograjene tako, da se prepreči uhajanje prašičev ter neposredni stik z divjimi prašiči; označeni morajo biti z napisom iz točke c) tega odstavka;
- prašiči ne smejo prihajati v stik s katerikoli deli prašičev ali divjih prašičev, ki se nahajajo izven obrata, vključno z uplenjenimi ali poginulimi divjimi prašiči, njihovim mesom ali živalskimi stranskimi proizvodi (v nadaljnjem besedilu: ŽSP);
- imeti osvetlitev nastanitvenih prostorov v skladu s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali.

4

III. Posebni biovarnostni ukrepi reje za NKOP

- (1) Poleg ukrepov iz prejšnjega poglavja veljajo za NKOP tudi naslednji ukrepi:
- vsak obrat s prašiči je registriran (G-MID) v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo prašičev;
 - izvajalec dejavnosti izvaja splošni biovarnostni ukrep – menjavanje oblačil in obutve ob vstopu v objekt s prašiči in ob izstopu iz njega;
 - v obratu ni dovoljeno rediti plemenskih svinj ali merjascev, ki se uporabljajo za pripust ali osemenjevanje.
- (2) Če sta zaradi širjenja oziroma pojavov bolezni kategorije A stopnja ogroženosti oziroma tveganje za vnos bolezni v obrate s prašiči povečana, veljajo za NKOP poleg ukrepov iz prejšnjega odstavka in ukrepov iz 11. člena tega pravilnika tudi naslednji biovarnostni ukrepi:
- vsak prihod prašiča na obrat izvajalec dejavnosti najpozneje v treh dneh od nastale spremembe prihlasi v CRPŠ;
 - vsak zakol prašiča v obratu izvajalec dejavnosti najmanj 24 ur pred zakolom prihlasi v CRPŠ;
 - če je izvajalec dejavnosti tudi lovec, najmanj 48 ur po izvajanju zadnjih lovskih aktivnosti ne sme vstopati v objekte s prašiči.

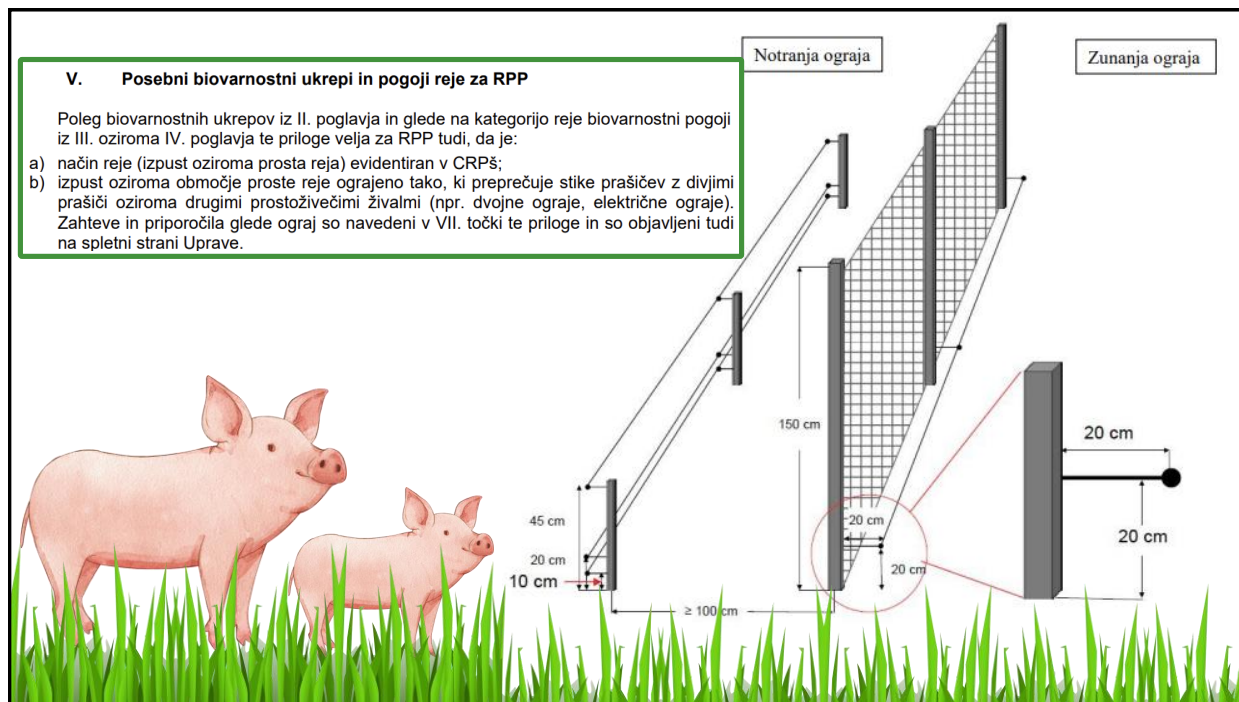
5

IV. Posebni biovarnostni ukrepi reje za KOP

- (1) Poleg biovarnostnih ukrepov iz II. in III. Poglavja te priloge, razen točke c) prvega odstavka III. poglavja te priloge, mora vsak KOP načrt biovarnosti iz 6. člena tega pravilnika imeti:
- načrt obrata z vrisanimi objekti za rejo živali, skladišnimi prostori, potmi za dostop do posameznih objektov, prostorom za shranjevanje kadavrov;
 - določena čista in nečista območja za osebe, ki ustrezajo tipologiji obrata;
 - opredeljene postopke ob prihodu novih živali na obrat;
 - opredeljene postopke, sredstva in opremo za čiščenje in razkuževanje objektov, prevoznih sredstev in opreme;
 - opredeljena higienska pravila za osebe;
 - predpisana pravila o prehrani v obratu za zaposlene delavce, ki prihajajo v stik s prašiči;
 - predpisana pravila za zaposlene glede izvajanja reje prašičev izven obrata;
 - predvidene programe izobraževanj in ozaveščanj za zaposlene delavce na obratu;
 - določene ukrepe za zagotavljanje ločenosti med proizvodnimi enotami; preprečiti je treba (neposreden ali posreden) stik prašičev z ŽSP ter z drugimi proizvodnimi enotami;
 - določeno vodenje evidence o opravljenih pregledih in vzdrževanju biovarnostnih ukrepov na obratu; evidenca vsebujejo podatke o dnevu pregleda, ugotovljenih pomanjkljivostih in dnevu oziroma roku odprave pomanjkljivosti.
- (2) Vsebine iz II. poglavja dela A te priloge in iz prejšnjega odstavka se glede na velikost in način reje smiselno vključijo v načrt biovarnosti za KOP.
- (3) Uprava na svoji spletni strani objavi smernice in priporočila glede priprave načrta biovarnosti za KOP in RPP.

6

7

Priloga 2: Kontrolni seznam za zbiranje podatkov za izvedbo ocene tveganja in kriterij razvrstitev v stopnje tveganja

Sklop ukrepov	Delež (%) v oceni tveganja
Stalež živali	6
Identifikacija in registracija	9
Objekti	22
Upravljanje z rejo	34
Načrt biovarnosti	18
Zdravje živali	11

Stopnja tveganja ukrepa	Teža ukrepa, izražena v točkah
Nizka	0–1
Srednja	1,5–2
Visoka	2,5–3

Na podlagi vprašalnika so ocenjene s točkami od 0 do 20.

Na podlagi vprašalnika so ocenjene s točkami od 20,5 do 50.

Na podlagi vprašalnika so ocenjene z več kot 50,5 točkami.

8

Priloga 2: Kontrolni seznam za zbiranje podatkov za izvedbo ocene tveganja in kriterij razvrstitev v stopnje tveganja

A: KONTROLNI SEZNAM ZA ZBIranJE PODATKOV ZA IZVEDBO OCENE TVEGANJA ZA OBRATE S PRAŠIČI

Datum izpisa:

Številka:

1. Podatki o obratu

a) G-MID:

Izvajalec dejavnosti:

Naslov obrata:

Pristojni OU:

b) Vrsta reje – glede na podatke v registru:

nekomercialni obrati s prašiči (NKOP)

komercialni obrati s prašiči (KOP)

obrat z rejo prašičev na prostem (RPP) (objekti z izpustom, obora, reja na prostem)

c) Način reje

redna občasna*

*če izvajalec dejavnosti ob pregledu nima živali, jih je pa imel v določenem obdobju v preteklih treh letih in jih namerava še kdaj imeti

č) Izvajalec dejavnosti oziroma skrbnik živali je lovec

DA

NE

d) V obratu se redijo tudi druge živalske vrste

DA

NE

9

2. Stalež živali

Kategorija živali	Izpis iz CRPs:	Stalež ob pregledu
	Datum:	Datum:
Kmečka reja prašičev (v nekomercialnih obratih)		
Tekači do 30 kg		
Prašiči pitanci od 30 do 110 kg		
Prašiči pitanci od 30 kg dalje, pitani na višjo težo		
Plemenski merjasci		
Plemenske mladice		
Plemenske svinje		

2. Stalež živali

Kategorija živali	Stalež ob pregledu
Merjasci	3
Plemenske svinje ali plemenske mladice	3

Delež v oceni tveganja
6%

10

3. Identifikacija in registracija živali	DA	NE	NI RELEVANTNO
1. Obrat, v katerem se nahajajo prašiči ali pa so se tu nahajali v zadnjih 12 mesecih, je registriran v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo prašičev, in ima dodeljeno identifikacijsko številko G-MID		2	
2. Izpust ali reja na prostem je evidentirana v Centralnem registeru prašičev (CRPŠ)		1,5	
3. Vodi se register prašičev v obratu (RPO) v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo prašičev		0,5	
4. Podatki v CRPŠ se ujemajo z dejanskim staležem		0,5	
5. Označitev prašičev v obratu			
a) vsi prašiči v obratu, ki po predpisih morajo biti identificirani, imajo ustrezne identifikacijske oznake		1	
b) za vse prašiče v obratu, ki so izgubili identifikator, je bil nameščen ali naročen dvojniki		2	
c) na gospodarstvu so neoznačeni prašiči, imetnik pa nima ali ni imel plemenske svinje	1,5		

Delež v oceni tveganja

9 %

- registriran obrat
- evidentirana reja na prostem
- register prašičev v obratu
- CRPŠ = dejanskemu stanju
- vsii prašiči označeni

11

4. Objekti	DA	NE	
1. Zagotovljeni so ločeni prostori oziroma objekti za posamezne vrste živali		1	
2. Nastanitveni prostori za prašiče in pripadajoči stranski prostori so v dobrem splošnem gradbenem stanju		2	
3. Objekti, v katerih se redijo prašiči, so zgrajeni oziroma ograjeni tako, da onemogočajo dostop divjih prašičev in drugih živali		3	
4. Objekti, kjer so nastanjeni prašiči, so označeni z napisom, iz katerega je razvidno, da gre za rejo prašičev		2	
a) če je napis ali je iz napisa je razvidno, da je prepovedan vstop nepooblaščenim osebam		0,5	
b) če je napis ali je iz napisa je razvidno, da je prepovedano krmiljenje prašičev		0,5	
5. Obrati s prašiči z izpustom so ograjeni tako, da se prepreči uhajanje prašičev ter neposredni stik z divjimi prašiči		3	
6. Osvetlitev nastanitvenih prostorov je primerna		1	
7. Izpust oziroma območje proste reje je ograjeno tako, da se preprečujejo stiki prašičev z divjimi prašiči oziroma drugimi prstoživečimi živalmi – enojna ograja		3	
8. Če je ograja za preprečevanje stikov med domačimi in divjimi prašiči sestavljena iz dveh ograj:			
a) zunanja ograja izpolnjuje pogoje v celoti		3	
b) notranja ograja izpolnjuje pogoje v celoti		2	
9. V izpust ali rejo na prostem se lahko vstopi ali izstopi le skozi vhode in izhode, ki so zaprti oziroma se dajo zapreti		1	

Delež v oceni tveganja

22 %

- ločeni objekti v dobrem stanju
- preprečen dostop divjih prašičev in ostalih živali
- označeni objekti
- ustrezne ograje
- zaprti vhodi in izhodi

12

5. Upravljanje z rejo	DA	NE	NI RELEVANTNO
1. Nabava živali iz obratov s preverjenim zdravstvenim stanjem		2	
2. Vhodi in izhodi so zavarovani pred nepooblaščenim dostopom oseb ali živali v objekte z živalmi ali vozil v obrat		2	
3. Vstop drugih oseb v objekte, kjer so nastanjene živali in v izpuste, samo z dovoljenjem izvajalca dejavnosti		1,5	
4. Uporaba zaščitne obleke in obutve za vse, ki vstopajo v območje objektov za rejo živali		3	
5. Vzpostavljene so razkuževalne bariere na vstopu v objekt z živalmi ali zagotovljena zamenjava ali zaščita obutve pred vstopom v objekt z živalmi		3	
6. Razkuževalne bariere na vstopu v objekt z živalmi so vzdrževane		3	
7. Vodijo se sezname oziroma evidence o:			
a) obiskovalcih obrata		1	
b) prevoznih sredstvih		1	
c) izvedbi dezinfekcije, dezinfekcije in deratizacije		1	
8. Izvaja se čiščenje in, kadar je potrebno, razkuževanje objektov in drugih prostorov, kjer se zadržujejo živali, skladišč kreme, prevoznih sredstev, opreme oziroma strojev ter izvajanje dezinfekcije in deratizacije		3	
10. Ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi poteka v skladu z Uredbo št. 1069/2009/ES		2	
11. Zagotovljena je ustreza voda za napajanje		0,5	
12. Zagotovljena je varna krma		1	
13. Izvajalec dejavnosti ima pisni dogovor z veterinarsko organizacijo ali zapisane kontaktne podatke veterinarske organizacije oziroma veterinarja		1	
14. Prašiči se redijo tako, da se onemogoča kakršenkoli stik s prašiči iz drugih obratov, z divjimi prašiči ali z divjimi prašiči v oborah;		3	
15. Prašiči se redijo tako, da ne prihajajo v stik s katerikoli deli prašičev ali divjih prašičev, ki se nahajajo izven obrata, vključno z uplenjenimi ali poginulimi divjimi prašiči, njihovim mesom ali živalskimi stranskimi proizvodi		3	
16. V obratu, ki je NKOP, je upoštevana prepoved reje plemenskih svinj ali merjascev		3	

Delež v oceni tveganja

34 %

- preverjena nabava živali
- nadzorovani dostopi
- uporaba zaščitne obleke in razkuževanje
- vodenje evidenc
- DDD in čiščenje, razkuževanje
- ustreza voda, krma
- veterinarska oskrba
- brez stikov z divjimi prašiči, njihovimi deli, uplenjenimi ali poginulimi prašiči...

13

6. Načrt biovarnosti	DA	NE	NI RELEVANTNO
1. Vsebuje vrisane objekte za rejo živali		1	
2. Vsebuje vrisane skladiščne prostore		0,5	
3. Vsebuje vrisane poti za dostop do posameznih objektov		0,5	
4. Vsebuje vrisane prostore za shranjevanje kadavrov		0,5	
5. Določena so čista in nečista območja za osebe		1	
6. Vsebuje opredeljene postopke ob prihodu novih živali na obrat		1	
7. Ima opredeljene postopke, sredstva in opremo za čiščenje in razkuževanje objektov, prevoznih sredstev in opreme		3	
8. Ima opredeljena higienska pravila za osebe		3	
9. Predpisana so pravila o prehrani v obratu za zaposlene delavce, ki prihajajo v stik s prašiči		1	
10. Predpisana so pravila za zaposlene glede izvajanja reje prašičev izven obrata		1	
11. Predvideni so programi izobraževanj in ozaveščanj za zaposlene delavce na obratu;		1	
12. Določeni so ukrepi za zagotavljanje ločenosti med proizvodnimi enotami		1	
13 Določen je način preprečitve stikov prašičev z ŽSP ter z drugimi proizvodnimi enotami;		2	
14. Vodijo se evidence o opravljenih pregledih in vzdrževanju biovarnostnih ukrepov na obratu		1,5	

Delež v oceni tveganja

18 %

- vrisani objekti in dostopi
- čisti in nečisti del
- opredeljeni postopki
- vodenje evidenc

14

7. Zdravje živali	DA	NE	NI RELEVANTNO
1. Izolacija (karantena) novonabavljenih živali se izvaja		3	
2. Ločevanje bolnih živali od zdravih		3	
3. Redno spremljanje zdravstvenega stanja živali, vključno z beleženjem sprememb zdravstvenega stanja živali, je razvidno iz posebne evidence ali dnevnika veterinarskih posegov		3	
4. Zagotavljanje veterinarske oskrbe živali je vidno iz dnevnika veterinarskih posegov		2	

5. Preverja se zdravstveno stanje živali pred odhodom iz obrata s strani izvajalca dejavnosti, prodajajo oziroma oddajajo se živali, ki ne kažejo zunanjih znakov bolezni.			
--	--	--	--

Pregled opravi
Veterinar:
Veterinarska organizacija:
Kraj in datum:

Podpisani izvajalec dejavnosti živali _____
 se strinjam
 se ne strinjam z ugotovitvami in imam naslednje pripombe: _____

Izvajalec dejavnosti živali: _____ Kraj in datum: _____

- izolacija
- ločevanje
- spremljanje zdravstvenega stanja
- zagotavljanje oskrbe

Delež v oceni tveganja

11 %

Opazujte vaše živali; vsako spremembo zdravstvenega stanja takoj sporočite svojemu veterinarju!

15

16